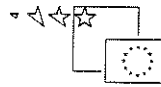

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Točka vseživljenjskega učenja:

BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO
Strahinj 99, 4202 Naklo

Gradivo za predavanje

PONOS IN RADOST

Pripravil: Silvo Šinkovec

Strahinj, 1. 4. 2011

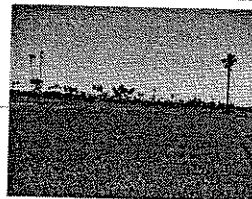
6. "Ponos in ošabnost, ponižnost in napuh"

Ponos: zadovoljstvo, ki poveča občutek dejanske vrednosti.

Ošabnost: poveča občutek namišljene vrednosti.

Ošabnost Napuh

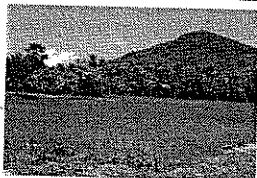

Občutek večvrednosti, domišljavost, samoljubje.

Podcenjevanje drugih, kritični odnos do drugih ...

Strah pred izgubo občutka sprejetosti ali statusa.

ὕβρις

Precenjevanje sebe.

Človek se véde kot bog.

Grške tragedije prikazujejo, kako glavni junak zaradi *hubrisa* tragično propade.

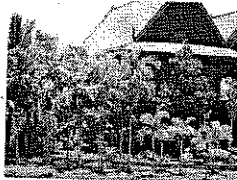
Kako občutimo napuh?

- Napihjenost.
- Telesno večji ali višji.
- Vzvišenost v mislih.
- Nad-občutek:
  - Osamljenost: drugi tega ne razumejo ...
  - Strah: kaj če to izgubim?
  - Zdolgočasnost: imam vse

Izvor ošabnosti

- Občutek sramu.
- Občutek nevrednosti - pomanjkanje samospoštovanja. Želja povečati občutek svoje vrednosti.

Sram do družine, do telesa, ne ustrezam pričakovanjem ...

Strah in negotovost. Občutek: nisem popoln.

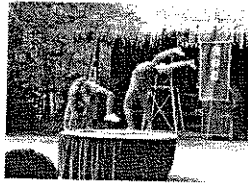
Izvor ponosa

Občutek lastne vrednosti, zavedanje svojih darov, lastnosti in vrednot, zavedanje, da sem vreden ljubezni, (verujoči) zavedanje Božje ljubezni.

Obrambni mehanizmi

- Identifikacija z nečim, kar občudujemo.
- Zaveznitvo z nekom močnejšim.
- Ustvarjanje lažne (izmišljene) identitete.

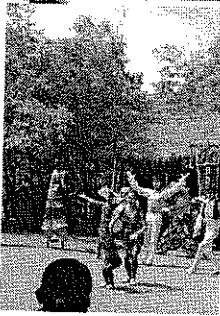
Pravljice

Čutim sram zaradi izvirne družine, v njej se ne počutim dobro; zato jaz nisem v redu, sramujem se sebe.

- Kraljeviči se skrivajo v podobi živali (žaba...), drugih poklicih (ribiči, pastirji ...).
- Odkritje svoje resničnosti, prebujenje, zrelost: odkritje svojega resničnega kraljevskega izvora, svoje vrednosti, svojega dostojanstva: žlahtno, plemenito osebnost.

Razvoj občutka lastne vrednosti

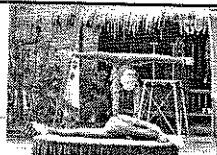
- Biti v stiku z resničnim jazom.
- Občutiti lastno vrednost.
- Bogupodobnost.
- Obnovitev samospoštovanja.
- Pridobiti si nove izkušnje:
  - Ceniti svoje lastnosti in darove.
  - Odnos ljubljenosti.
  - Pristna religiozna izkušnja.

Preobrazba napuha

- Zavedati se domišljavosti.
- Videti izvor: občutek sramu in nizko samospoštovanje.
- Sprejeti sebe in svojo resničnost, odkriti svoj resnični jaz (dobre lastnosti, darove, zmožnosti, izkušnje, občutek ljubljenosti ...).
- Samozavesten človek lahko dela napake, sprejema napake drugih, se mu ni treba zatekati k maski in skrivanju, ampak razvija odkrito komunikacijo.

Ponižnost

Ponižnost ni ponižanje.

Sram se boji ponižanja, razvrednotenja.

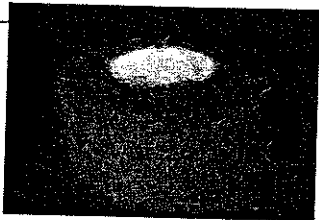
Ponižnost je občutek, da sem obdarovan, da mi je podarjeno življenje, dani darovi in sposobnosti, dani smo mi starši in prijatelji, podarjene so mi življenjske priložnosti, prostor in čas, da lahko ustvarjam ...

Ošabnost: občutek, da je vse moje in od mene odvisno. Vase zaprt svet, ki vodi v narcizem in samoljubje.

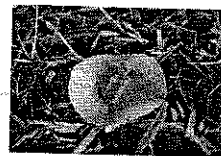
- Ponižnost je nasprotje obsojanja,
- je potrpežljiva, utemeljena in prilagodljiva.
- Ponižnost in ponos lahko hodita z roko v roki, vsak odseva drugačen pogled na isto resničnost.

12. Radost

"Ne moremo upati, da bi od zunaj
dobil strast in življenje, katerih vodnjak
je v meni". (Coleridge)

Biti srečen

- Biti zadovoljen.
- Je čustvo, ki ga sproži zunanji ugoden položaj, situacija, ...
- Doseženi cilji: služba, poklic, odnosi, moč, lepota, zdravje, blaginja ...
- Sreča se ukvarja s prihodnostjo.
- „Nikoli ne bomo nehali hrepeneti po ljudeh in stvareh, ki bi nas osrečile.“

Radost

- Radost pride sama, zgodi se, ne da se je načrtovati.
- Radost je oblika milosti, obdarjenosti.
- Pride nepredvidoma, nenadoma, brez pravil vedenja. V vseh možnih okoliščinah in časih.
- Prihaja od znotraj, iz notranjega vodnjaka.
- Radost se pokaže kot naš ustvarjalni in preobrazbena zmožnost.
- Pustimo ji, da nas obišče.

Stanje pretoka

- Umetniki, znanstveniki, športniki, ...
- Ljudje, ki se posvečajo svojemu poslanstvu.
- Stanje pretoka: med dolgočasjem, zadovoljstvom ter nezadovoljstvom, bojaznijo, tesnobo, izzivom.
- Sprejeti moramo red, pridobiti si veščine in znanje, postaviti si cilje in izdelati načrt, vaditi ...

Sprejemanje svoje senčne strani

- Ko razvijamo čustveno inteligenco, si začenjamo ogledovati tisto, kar nam ni všeč ali mislimo, da družbeno ni spremenljivo - srečamo svojo senco.
- Za hrbet skrivamo od ranega otroštva: ego in senca sta v opoziciji. Ego senca zanika in jo projicira na druge.
- V sencih so tudi dobre stvari: talenti, dobre lastnosti.
- Kolektivne sence: povzročitelji genocidov poskušajo uničiti osvojeni del sebe.

Skrb za osebni razvoj

- Vaja, ki jo delati iz ljubezni do sebe.
- Pisalo, papir, mirna soba in prosti čas ...
- Pišite pogovor s svojim telesom, s svojimi čustvi, z dogodki, s svojimi potrebami.
- Ne govorite drugim, drugi naj opazijo spremembe; ohranite motivacijo za delo.
- Enkrat na teden 45'.
- Bodite v stiku s seboj.
- sprejemajte, kar življenje prinaša,
- spreminjajte, kar se spremeniti da,
- spodbujajte in podpirajte razvoj drugih.